

LIPOVEC

NOVINY OBCE

HORNÉ SRNIE

JÚN 1996

č.II

Roč. V

Hornosrnská mládež, chlapi, Križ vďačnosti.
dohodli sa, že urobia zbierku,

aby sa mohol postaviť križ na
kopcí, ako znak vďačnosti k
Pánu Bohu, za kráľovskú misiu
všet od vojnovéj pohromy. Zosbierali
peknú sumu Kčs 16.169'40.

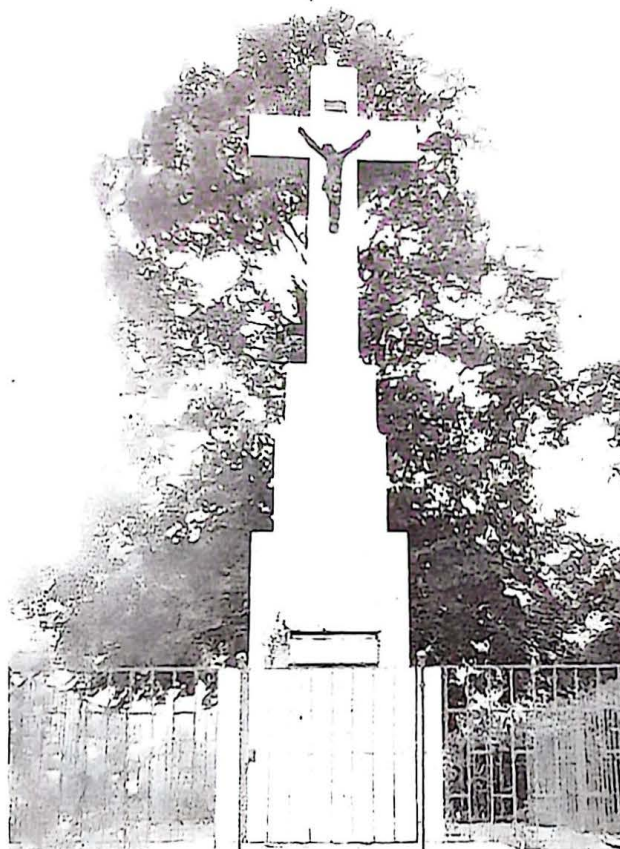
Storoba križa sa dohotavila do
Petra a Pavla r. 1946, kedy bola
i slávnostná posviacka. Prvile
posviacky v svojej veľkoleposti pod
znamení majestátnu križa boli
vrcholom súgĺásia a svojskej iniciá-
tivy ľudu miestneho kraja. Ten bol
pekný a pohľad na sprievod bol
plný očarovania, ktorý tiahol nad-
vritou cestičkou na kopec.

Na posviacke prehovril na mlá-
dež vysokoškolač Matej Zedár
a potom vol. farár Anton Poluach.

VZÁCNÉ VÝROČIE

Je potešiteľné, že myšlienka ako ju opisuje v Pamätnej knihe obce učiteľka Alžbeta Justková, sa veľmi rýchlo realizovala. Výstavba pamätníka začala na sklonku jari 1946. Žijúci občania, ktorí sa umom, alebo rukami zaslúžili o stavbu cenného diela, môžu byť hrdí a patrí im poďakovanie. Aj za to, že pohľad z Vršku poskytuje pozorovanie okolia z nadhľadu.

K udalosti z pred 50-tych rokov sa viaže aj veľa nenapísaných skutočností. Živá kronika obce je Jaroslav Papiernik. Z jeho pamätí som aspoň časť zaznamenal a pri tomto výročí chcem niektoré zverejniť.

Duchovným otcom pamätníka je vdp. Anton Posluch, ktorý aj v čase 2. svetovej vojny veľmi dobre organizoval aj rekonštrukciu kostola. Svoj plán na postavenie pamätníka vdp. Posluch predložil na schôdzi školského výboru. Plán podporil starosta obce Anton Svedek a bol prijatý. Začali sa prípravné práce. Z návrhov na pamätník bol vybraný symbol kresťanstva. Plány boli nakreslené v obci u Michala Lamačku. Mládenci sa postarali o financie. Na verejnom zhromaždení občanov bol predložený plán stavebných prác, ktorý bol prijatý s tým, že finančné prostriedky budú použité len na nákup materiálu (cement, stavebná oceľ a pod.). Všetky práce robili občania zdarma. Aj namáhavé dopravné práce urobili majitelia koňských potáhov bez nároku na mzdu. Bolo možné pozorovať, ako náklady štrku a kameňa vozili štvorzáprahy.

Práce postupovali podľa plánu. Majstri tesári postupne šalovali, betonári rýchlo robili armatúry a stavba rástla. Všetky práce pre výrobu betónovej zmesi a jej dopravu do „kaslíkov“ boli urobené ručne.

Záverečné murárske a kamenárske práce boli urobené súčasne s úpravami okolia, kde výdatne pomohli zámočníci a zvarači z cementárne.

Prisľúbený termín ukončenia stavby do sviatku Petra a Pavla bol dodržaný.

Pán Papiernik zabudol povedať a preto spomeniem aj to, že hudobný doprovod sprievodu a slávnosti urobila dychová kapela pod jeho vedením.

Ing. Alojz Krajčí

PREJAV VĎAKY

Kresťanskí psychológovia tvrdia, že dobro a zlo sú reťazové úkony. Každý z nich si vyžaduje a predpokladá ďalší. Po dobrom skutku sa núka ďalší od tej istej osoby, alebo blízneho, ktorému bolo dobro spôsobené. Po zlom skutku je snaha vykonať ešte horší skutok tou istou osobou, alebo inou, ktorej zlo spôsobilo ujmu, či bolesť.

Preto kresťanská morálka vedie ľudstvo už dvetisíc rokov ku konaniu dobra nie len priateľom, ale aj neprajníkom a otvoreným nepriateľom.

Kresťania hornosrnianskej farnosti v jeseni roku 1995 vykonali mimoriadny dobrý skutok potravinovou pomocou bohoslovcom Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre. Na výzvu kňaza zozbierali značné množstvo zemiakov, ovocia, trvanlivých zaváranín, trvanlivého pečiva a iných potravinárskych polotovarov, čím predčili ostatné farnosti Nitrianskej diecézy.

Nitrianski seminaristi a ich hospodárski a duchovní predstavení s vďačnosťou prijali prinesné dary a sľúbili odovzdávajúcim aj mohutnejší prejav vďaky ako sú len slová a podanie ruky.

Dobrý skutok si vyžaduje ďalší a ešte lepší, aby sa dobro znásobovalo. Svoj sľub seminaristi priam symbolicky splnili na nedeľu Dobrého pastiera 28. apríla 1996. Už v ranných hodinách zavítala do našej farnosti početná skupina

bohoslovcov pod vedením svojho špirituála Vdp. Jozefa Kyselicu S.J. a Vdp. Jána Ondrejčku.

Farnosť sa na ich príchod už niekoľko dní pripravovala, veď bolo potrebné pripraviť aspoň skromné pohostenie a úprimné bratské prijatie.

Bohoslovci ako prejav vďaky si pripravovali pre nás bohatý a časovo i fyzicky namáhavý program:

O pól jedenástej sa zúčastnili na koncebrovanej sv. omši vo farskom kostole sv. Jána Nepomuckého.

Časť bohoslovcov prislúchovala pri oltári čítaním liturgických textov v bohoslužbe slova a spevom žalmov. Druhá časť bohoslovcov účinkovala na chóre kostola, kde hrou na organe a modernými náboženskými piesňami doprevádzali slávenie eucharistie a prispeli tak k dôstojnosti a nevšednosti celej slávnosti.

Honúliu na slávnosť Dobrého pastiera predniesol Vdp. Jozef Kyselica S.J. Koncelebrantami boli: Vdp. Ján Ondrejčka a správca hornosrnianskej farnosti Vdp. Maximilián Nosál'.

Popoludní o 14.00 hodine v Klube Cementár usporiadali bohoslovci akadémiu pre mládež a vlastnými výstupmi hovoreného slova a spevmi moderných rytmických náboženských piesní a besedou s mládežníkmi obce.

O 17.00 hodine na športovom štadióne sa konal futbalový zápas medzi bohoslovcami a kňazmi nitrianskej diecézy.

V peknom prostredí za výdatného povzbudzovania početného obecnstva bohoslovci statočne popreháňali služobne starších bratov. Výsledok zápasu nebol rozhodujúci (5:3), ale príkladné bolo, že pri svojich povinnostiach je ich fyzická kondícia na dobrej úrovni. Ani po futbalovej stránke nezaostávali, lebo mnohí fanúšikovia po tomto zápase, ktorý bol predzápasom, odchádzali spokojní domov.

Srdečnou rozlúčkou sa pobyt bohoslovcov v našej farnosti ukončil.

Bol to naozaj krásny prejav vďaka, ktorý bol našim farníkom darovaný. Bol to deň nevšedný. Bolo to pokojom, radosťou a vzájomnou úctou naplnené nedeľné predpoludnie i popoludnie.

Darovaný nám bol dobrý skutok, ktorý si vyžaduje ďalší v podobe hmotnej, ale najmä duchovnej pomoci seminaristom - modlitbou.

Dlho budeme spomínať na návštevu mladých mužov, ktorí sa pripravujú na služobné kňazstvo aby sa, ak to bude vôľa Božia, stali duchovnými otcami veriaceho ľudu a správcami našich slovenských farností.

Vyprosujeme im preto veľa Božích milostí a sily na prekonanie všetkých prekážok, ktoré im nepriateľ stavia do cesty.

Dr. Pavol Červený

DEŇ MATIEK

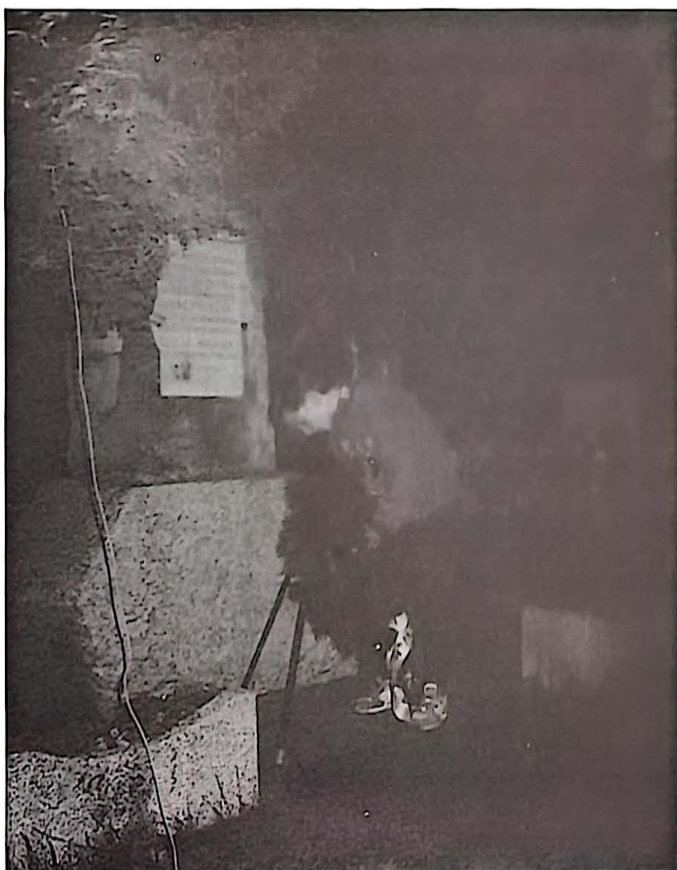
Dňa 12.5.1996 prebehla v našej obci oslava Dňa matiek. Obecný úrad v spolupráci s Klubom Cementár, MŠ a ZŠ pripravil pekné popoludnie pre naše ženy, mamičky, babičky a ostatných spoluobčanov.

V programe sme mohli vidieť pekné a praktické modely z dielni Makyty Púchov, ktoré predvádzali modelky z tej istej firmy. V ďalšej časti programu vystúpili naši najmenší - škôlkári a deti zo ZŠ.

Pre všetkých, ktorí sa osláv zúčastnili toto nedeľné popoludnie bolo príjemným osviežením.

OSLAVA OSLOBODENIA OBCE

Tak ako po iné roky, tradične dňa 30.4.1996 sa v našej obci konala Oslava oslobodenia obce, v tomto roku už po 51.raz. Koncertami dychovej hudby pre OÚ pokračovalo tradičným lapiónovým sprievodom. Jemný dážď čiastočne urýchlil kladenie vencov, príhovor starostu a zakončené hudobné vystúpenie.

Po oficiálnej časti pokračovala oslava v Klube Cementár diskotábavou.

OSTRÁ HORA

Na Ostrej hore
sedliačik ore
zelinečku preoráva
daj mi ju Bože.

Pieseň dobre známa väčšine obyvateľov Horného Srnia a možno nielen im ... Ozaj, čo zostalo z jednej z dominánt nášho chotára? Len tých niekoľko slov v starej piesni, alebo niečo viac? Ak áno, čo teda? Ale, poďme po poriadku. Pri pohľade na mapy nášho regiónu sa dozvedáme, že Ostrá hora bola (naozaj už len bola) vysoká 485 metrov. Výškový rozdiel medzi jej vrcholom a stredom Horného Srnia (257 metrov nad morom) je takmer 230 metrov. V juhovýchodnej časti chotára tvorí zalesnený podkovovitý výbežok Bielych Karpát. Podobne ako ďalšie kopce v Hornom Srní i Ostrá hora bola čiastočne vápencovým masívom a to sa jej stalo aj osudným. Cementáreň tu začala ťažbu suroviny v roku 1972 a tá trvá až do súčasnosti. Niekdajšia panoráma vrchu, ktorý bol pekne formovaný, sa stratila. Podobu Ostrej hory si dnes môžeme pripomenúť len pomocou fotografií. V súvislosti s výstavbou diaľnice v našom regióne, postihol rovnaký osud i ďalšie chotárne časti v blízkosti Ostrej hory. Zmenili sa na nepoznanie a miestami pripomínajú mesačnú krajinu.

Okrem piesne, zachoval sa v Hornom Srní i ďalší folklórny materiál o Ostrej hore. Je to povest' v dosť torzovitej podobe. Možno z nej vyrozumieť, že kedysi bol na Ostrej hore hrad alebo zámok a v ňom býval boháč menom FATURA. Fatura chodil na bohoslužby do kostola v Nemšovej. Tu ho raz privítal kňaz týmito slovami: „Fatura, Fatura, mrcha Tvá nátura, dávno (alebo nikdy) som Ťa nevidel v nemšovskom kostole“. Ten kňazovi odpovedal: „A ja Teba pane, na Ostrej hore“. To nemal povedať, tým sa prehrešil. Keď sa vracal späť na koči cez polia, neďaleko vrchu Kremenice sa prepadol s kočom i koňmi. To miesto je v Hornom Srní známe ako *P r i e p a d l i s k o*. Rastie tu vŕba a voda tu tvorí malý močiar. Iný variant povesti hovorí, že sa prepadol cestou do kostola. Vtedy jeho koč pristavila Panna Mária a prosila ho, aby ju odviezol. Namyslený Fatura miesto pomoci šľahol Pannu Máriu bičom a to bol jeho koniec. Tol'ko hovoria povesti. V urbári z roku 1623 vyskytuje sa medzi podželiarmi i meno Adam Fatura. Možno hľadať súvislosti medzi historickými faktami a povest'ami? Na túto otázku je v konkrétnom prípade dosť

t'ažko odpovedať'. Isté je jedno: meno Fatura sa zachovalo vďaka povesti, ktorá sa odovzdávala ústnou tradíciou z pokolenia na pokolenie a nie preto, že sa kedysi naozaj v obci vyskytovalo.

Okrem zlého konca boháča Faturu, zachovali sa v zlomkoch i ďalšie udalosti. Týkajú sa údajného otvárania Ostrej hory, ktoré sa koná každých sedem rokov. Otvorenie sprevádzala žiara v podobe veľkého ohňa, pri tejto príležitosti sa malo ukázať aj žeravé oje. V ďalšom príbehu sa nám zachovalo dokonca aj konkrétne meno - H á l a to je známe v Hornom Srní už v roku 1770. Tento obyvateľ našej obce pracoval na svojej roli v blízkosti Ostrej hory a tá sa práve vtedy otvorila. Zo zvedavosti vošiel do otvoreného priestoru a videl tam na hromade tehly. (Zaujímavé, že nie zlato, alebo iné poklady). Rýchlo sa rozhodol a ponáhlal sa domov pre somáríka, že si s tou tehlou pomôže. Lenže chyba, keď sa vrátil a „prišiel zo somárom na Ostrú horu a už bola Ostrá hora, ako bola, už nebolo nič". Touto zaujímavou formuláciou rozprávačka komentovala skutočnosť, že Ostrá hora bola znova zatvorená a nevydala nič zo svojho bohatstva.

Ako nám približujú Ostrú horu historické pramene? Žiaľ do súčasnosti nie sú známe historické pramene v písomnej podobe. Zachovávali sa však materiálne pamiatky. Priamo na Ostrej hore boli nájdené zlomky keramiky. Tie posunuli datovanie osídlenia Horného Srnie približne o 2000 rokov v porovnaní s prvou písomnou zmienkou, ktorá je známa od roku 1439. Zlomky keramiky sú dôkazom toho, že človek žil v našom chotári v období neskorej laténskej doby (mladšia doba železná) - okolo roku 500 pred narodením Krista. Nájdená keramika patrí ku kultúre, ktorú archeológovia pomenovali ako p ú c h o v s k á . Nositeľom tejto kultúry bol domáci ľud, ovplyvnený keltskou civilizáciou z južného Slovenska.

Ďalšie hmotné doklady, ktoré sa nám zachovali a pochádzajú tiež z Ostrej hory sú oveľa mladšie - približne o 2000 rokov. Tieto keramické zlomky sú z tenkostenných nádob, z gotického pohára a zo žliabkovanej misy. Pochádzajú zo 14. a 15. storočia. A tu je zaujímavou časová zhoda ich výskytu a prvej písomnej zmienky o obci. Do tohto obdobia spadá aj tranzit husitov cez Vlársky priesmyk pri výbojoch na Slovensko (1431) i pri ich návrate zo Spiša do Čiech (1433). Určite viacej by sme sa boli dozvedeli o Ostrej hore a jej histórii, keby sa nebolo veľmi

ponáhľalo s ťažbou suroviny pre cementáreň začiatkom sedemdesiatych rokov. Lenže, čo sa stalo, už sa neodstane ...

Okrem hlavného masívu Ostrej hory sa pamätáme aj na Malú Ostrú horu. Bola to pomerne rovná plocha za chrbtom Ostrej hory - pri pohľade od obce. Zaujímavé je, že táto plocha sa obrábala ako orná pôda a v našom storočí to bolo pravdepodobne najvyššie položené miesto v choráti, kde sa pracovalo s pluhom. Z Malej Ostrej hory bolo možné vystúpiť pešo, s dobytkom i povozom na samotný vrchol. Do skalného masívu bola vytesaná cesta, trochu širšia, než je šírka konského voza. Stúpala pozvoľna z Malej Ostrej hory traverzom na vrchol. Tu končila v jeho dolnej časti, odtiaľ bolo ešte stúpanie takmer desať metrov ku kóte, umiestnenej na najvyššom bode. Koncom päťdesiatych rokov sa trávnatá plocha využívala na pasenie hovädzieho dobytku, v núdzových rokoch tu niektorí jednotlivci vykášali trávu.

Vrchol Ostrej hory bol zatrávnený, porastený stromami i kríkami; mal svahovitý profil, ako bolo uvedené už vyššie. Nachádzala sa tu puklina, do ktorej bolo možné ukryť sa niekoľkým ľuďom, napríklad v prípade dažďa. Vrcholovú plochu s obľubou navštevovali najmä deti - ako malí pastieri, pri školských výletoch, alebo len tak so svojimi vrstovníkmi.

Z Ostrej hory bol veľmi dobrý výhľad na všetky strany. Opticky bola spojená s hradmi Trenčín a Vršatec (možnosť ohňových a dymových signálov). Pri dobrom počasí sa dala zrakom kontrolovať časť stredného Považia od dnešenej Beluše až po Trenčín. Na druhej strane boli v dohľade pohraničné moravsko-slovenské lesy i samotné údolie Vlárkeho priesmyku, najmä jeho južná časť, ústiaca do nášho chotára. Tu sa natiáča otázka: Nebol v minulosti na Ostrej hore strážny, alebo aspoň pozorovací vojenský objekt? Vrch poskytoval na tento účel všetky možnosti svojimi prírodnými danosťami. Ak putujeme Vlárskym priesmykom na Moravu, na jej konci narazíme na hrad Brumov. Tento hrad sa zachoval do našej prítomnosti v dosť dobrom stave. Stará zemská hranica, ktorá sa tiahla cez hrebene Bielych Karpát si priam vynucovala existenciu pohraničných hradov. Prečo nebôl aj na Ostrej Hore? V archívnych prameňoch sme zatiaľ zmienky nenašli a dochované hmotné doklady sú dosť skromné. Možno budúcnosť bude v tomto ohľade priaznivejšia.

Ostrá hora patrí už nenávratne do minulosti a histórie Horného Srnia. Pripomínať nám ju budú len fotografie; pieseň, neúplné povesti a niekoľko zachovaných keramických zlomkov. Ale my, ktorí si ju pamätáme a dobre sme ju poznali, vždy budeme pozerat' tým smerom, kde sa kedysi vypínal jej majestátny vrchol. Bude existovať aspoň v našich spomienkach.

Dr. Milan Chlebana

Z PODSVETIA NA SVETLO - II. ČASŤ

Hnutie kresťanských rodín pôsobilo na Slovensku v ilegalite dve desaťročia pod vedením terajšieho nitrianskeho biskupa otca kardinála J. CH. Korca ako vnútrocirkevné laické hnutie katolíckej Cirkvi. Táto skutočnosť bola oficiálne potvrdená Cirkvou 24.1.1990.

Hnutie kresťanských rodín na Slovensku (ďalej len HKR) vzniklo v rámci katolíckej Cirkvi na princípe jednoty s ňou. V nových podmienkach náboženskej slobody HKR vstupuje do užšej spolupráce s kňazmi vo farnostiach, s biskupmi v diecézach i s biskupskou konferenciou Slovenska. Preto v septembri r. 1990 práca Rodinných spoločenstiev z regiónov prešla na spoluprácu rešpektujúcu štruktúru a potreby Cirkvi na územie dekanátov jednotlivých diecéz.

V predchádzajúcej časti (Lipovec č. 1 - marec 1996) ste sa dočítali o potrebe, poslaní a cieľoch činnosti Rodinných spoločenstiev (ďalej len ROS). Po roku 1989 v nových podmienkach boli názory, že tieto spoločenstvá prestanú mať už svoj význam. Plnou realizáciou náboženského života a jeho prejavu u jednotlivcov a tým i rodín stratí sa ich opodstatnenosť - potreba. Domnievali sme sa, že v novej dobe „bez červeného strachu“ a prenasledovania spoločenstvo veriacich sa rozšíri o vlašných a ustráchaných a tým oživí v rodinách vieru a náboženský život.

17. novembra 1990 bolo do Žiliny zvolané stretnutie vedúcich a zástupcov HKR nitrianskej diecézy, aby zhodnotili nové spoločenské pomery a vplyvy, ktoré môžu

negatívne pôsobiť najmä na mládež. Vlna demokracie uvoľnila mnohé liberálne názory na život a jeho užívanie. Prišla záplava rôznych nemravných pornočasopisov, rozporuplné a kresťanskou morálkou neprijateľné názory na sexualitu. Ako huby po daždi prichádzali šíritelia nových náboženských prúdov a siekt: mormoni, jehovisti, ramakrišnovci, satanisti a pod. Ochabujúci a podriemkavajúci život ROS a laického apoštolátu bolo potrebné znovu oživiť a dať mu nové poslanie a ciele. V Žiline sa rozhodlo: upíamť sa na prácu a vytvárania nových ROS vo farnostiach za pomoci kňazov.

Na VI. Celoslovenskej konferencii HKR v Nitre 19. - 20. októbra 1991 (päť predchádzajúcich sa konalo na rôznych miestach tajne za totality) zúčastnilo sa i 12 zástupcov z Trenčína a okolia. Odznali tam príhovory otca biskupa Rábeka a terajšieho o. biskupa Andreja Imricha pre nás povzbudzujúce: „aby kresťanská rodina vo svetle viery a v duchu nádeje, v spojení s Cirkvou zúčastňovali sa svojim životom na uskutočňovaní Božieho kráľovstva a žila v duchu evanjelia“.

Všetky laické hnutia a spoločenstvá svojimi aktivitami sa začali podieľať i na 10-ročnej Duchovnej obnove Slovenska vyhlásenej Biskupskou konferenciou, na záver druhého tisícročia.

Popri tradičných pravidelných stretávaníach sa v Spoločenstvách, bolo potrebné rozšíriť svoj prejav a aktivitu i na verejnosti; ako napr.: konanie fatimských sobôt (prvé soboty mesiaca), krížové cesty, spoločné večerné modlitby v rodinách a najmä modlitby sv. ruženca, účasť na prvých piatkoch, častejšia účasť na sv. omšiach v pracovných dňoch, účasť manželských párov na Manželských rekolekciách - duchovných cvičeniach. Postupne oživovať miestne tradície a prejavy viery - procesie Božieho tela /oltárik/, slávnosť Vzkriesenia, procesie ku krížom a kaplnkám, pešie púte a podobne.

Áno aj tu sa musíme zmeniť. Náš kresťanský a náboženský prejav sa musí odrzkadlovať na verejnosti, v spoločenskom i osobnom živote.

Viera to je dar Boží, božia milosť. Vieru musia rodičia odovzdávať svojim deťom slovom ale i príkladom (pokračovanie v nasledujúcom čísle).

Marian Ž á k
Trenčín

RODINY NA POMOC RODINÁM

Hnutie kresťanských rodín na Slovensku z iniciatívy jeho predsedu doc. RNDr. VI. Ďurkoviča CSc. uskutočnilo v Trnave 21. apríla t.r. arcidiecézne stretnutie vedúcich a zástupcov ROS, ktorého mottom bolo: „Rodiny na pomoc rodinám“. Pracovno duchovné stretnutie vzniklo z výzvy Sv. Otca Jána Pavla II. „Cirkev potrebuje a chce spolupracovať s rodinami v ich rodinnej pastoračii“.

Je preto potrebné ešte s väčšou vierou zaktivizovať prácu v ROS tak, aby sa stávali stále širšou potrebou kresťanského rodinného a manželského života. Vo svetle viery vydávať svedectvo rodinám pre každodenný život v duchu evanjelia a to „teraz, dnes, v tejto chvíli“. K tejto výzve patrila i príhovor pátra Karola Ďurčeka S.J. (brat dr. Ďurčeka, lekára, ktorý pôsobil i v Hornom Srní), keď okrem iného pripomenul: „Aj laici sa musia aktívne podieľať na plnení rozkazu J. Krista“ : - „Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium...“ (Mk 16,15). Vyžaduje to neprestajnú spoluprácu s kňazmi a biskupmi. Každý laik má byť svedkom a poslaním Ducha Svätého a má právo od svojich pastierov prijímať službu Cirkvi. Všetci máme tvoriť jednotu cez Ježiša Krista budovanú na viere a mravoch.

V príhovore RNDr. VI. Ďurkoviča zaznel apel, aby sa rodiny veľkodušne delili o svoje radosti, ale i starosti s inými rodinami. Veď od duchovného bohatstva nášho rodinného života budú rásť a čerpať i rodiny v našom prostredí, a nové utvárajúce sa rodiny našich detí. Ak sa budeme deliť s našou radosťou a šťastím s inými rodinami i oni budú šťastné. Základom toho všetkého je otvorená spoločná komunikácia v rodine - rozhovory od srdca k srdcu, vzájomný rešpekt a počúvanie sa. Toto bohatstvo porozumenia vyrastá zo spoločnej rodinnej modlitby. Potom tam bude rásť i láska a pokoj. Takéto rodiny sú schopné zapáľovať rodinné šťastie a radosť v iných rodinách. Je to duchovná pomoc rodín rodinám.

V ďalšej časti stretnutia prednieslo niekoľko účastníkov z dekanátov informácie o práci Rodinných spoločenstiev. Poľom boli vytvorené skupiny, v ktorých účastníci referovali na témy - ako skvalitniť činnosť v spoločenstvách a ako vytvoriť nové spoločenstvo vo farnosti.

Arcidiecézne stretnutie vyhodnotil RNDr. VI. Ďurkovič ako nádejné, lebo pozitívne prispelo k vzájomnému obohateniu k získaniu skúseností z pastoračie rodín a laického apoštolátu v ROS. Ich činnosť sa úspešne rozvíja v 87. krajinách všetkých kontinentov. Do tejto veľkej rodiny laického apoštolátu patrí i Slovensko.

Marián Žák
Horné Srnie - Trenčín

INFORMÁCIE Z OBECNÉHO ÚRADU

INVESTIČNÁ VÝSTAVBA OBCE

Obec Horné Srnie aj v tomto roku pokračuje v stavbe kanalizačnej siete, s ktorou započala už v minulom roku. Rodinné domy aj objekty občianskej vybavenosti sú zväčša odkanalizované do žump a trativodov. Táto stavba rieši vybudovanie kanalizácie v obci a to trasy:

C-Súhrada, C1-domy oproti OcÚ, C3 a C4 Horný Koniec, C5 Horné Záhumnie, C7 okolo pošty. Uvedené trasy budú napojené na jestvujúci zberač cementárne, ktorý zaúst'uje do ČOV Nemšová.

Prvá časť stavby realizovaná v roku 1995 bola vybudovaná s celkovým nákladom 5 mil. 196 tis. Sk, z ktorých je uhradené firme, ktorá stavbu prevádza 3 mil. 300 tis. Sk. Zvyšných 1 mil. 896 tis. Sk je potrebné uhradiť do konca roku 1996.

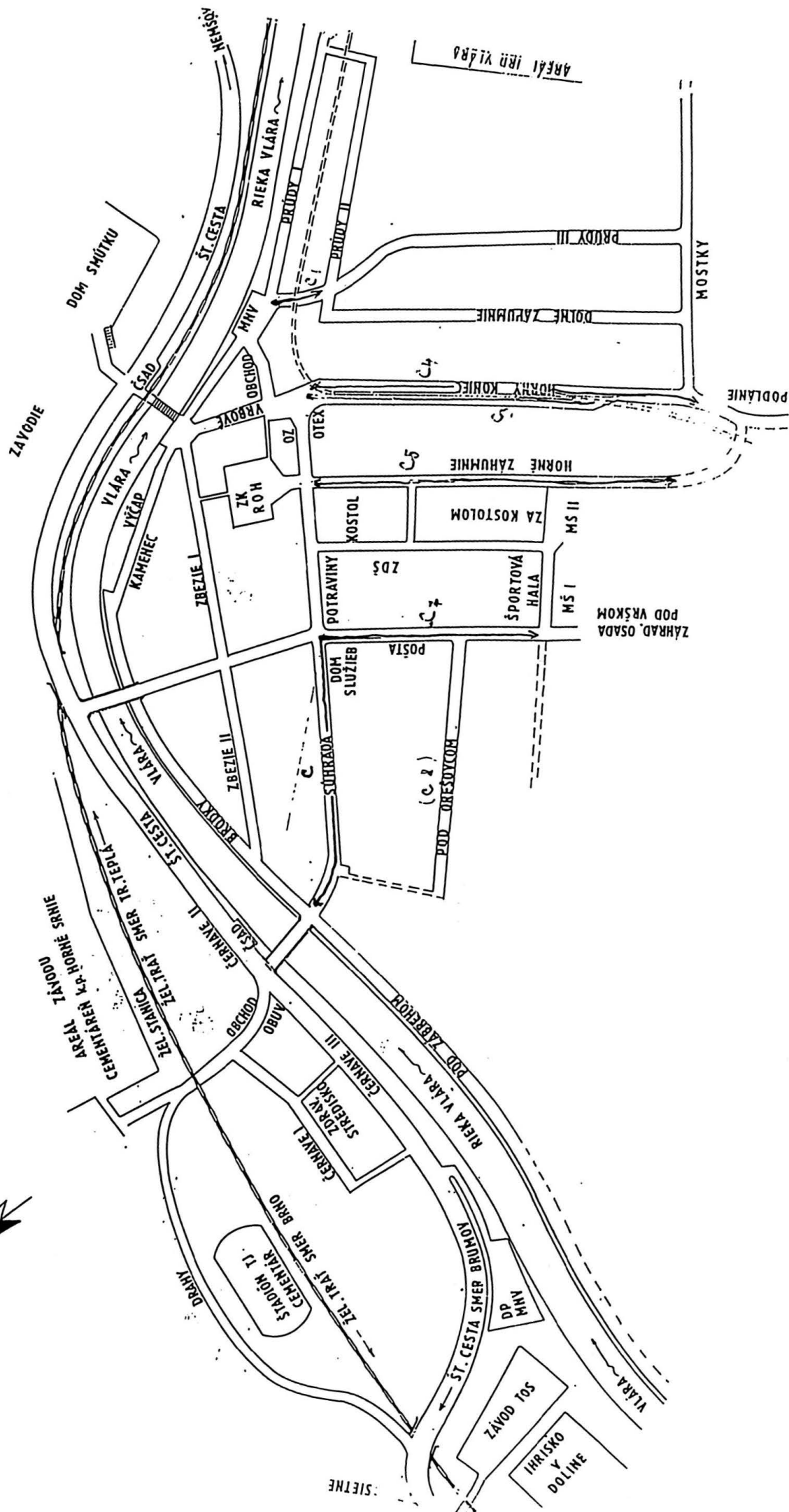
Náklady na súčasne budované trasy predstavujú čiastku podľa projektu 26 mil. 746 tis. Sk. Na základe ponuky firmy TRIM, túto stavbu zrealizuje za 9 mil. 940 tis. Sk. Z uvedeného vidieť, že sa jedná o stavbu finančne veľmi náročnú, ktorú si obec z vlastného rozpočtu nemohla dovoliť stavať.

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní preto uznesením č. 8 B/ odst. 5/ rozhodlo, aby si obec zobrala úver vo výške 12 mil. Sk na ukončenie celej stavby. Na základe doporučenia Prvej komunálnej banky pobočky Trenčín, táto nám poskytla dlhodobý úver 10 mil. Sk s dobou splatnosti 8 rokov, s úrokovou sadzbou 16,75 %. Nakoľko banka neposkytla úver v požadovanej výške 12 mil. Sk, musela byť trasa C8 Pod Orešovcom vypustená z realizácie.

Okrem toho obec požiadala o dotáciu na túto stavbu a Štátny fond životného prostredia SR, ktorý môže dať dotáciu na úhradu úroku z úveru, alebo dotáciu na samotnú stavbu. O tom, či nám bude dotácia poskytnutá, rozhodne ŠF ŽP v druhom polroku 1996. Našou snahou je, získať prostriedky na dobudovanie kanalizácie aj v ulici Pod Orešovcom, ktorá musela byť vypustená.

Vzhľadom k tomu, že ceny stavebných prác každým rokom stúpajú, obecné zastupiteľstvo poverilo starostu dať spracovať projektovú dokumentáciu na kanalizáciu v ostávajúcich častiach obce, kde nie je ešte vybudovaná.

Na uvedenej prehľadnej mapke obce sú znázornené budované trasy kanalizácie v roku 1996.

LIKVIDÁCIA A ODVOZ DOMOVÉHO ODPADU Z OBCE

Nie je to ani mesiac odvtedy, čo som upozornil občanov cestou miestneho rozhlasu, že poslanci obecného zastupiteľstva ma poverili stiahnutím všetkých veľkokapacitných kontajnerov z obce, nakoľko ich vývoz stojí obec veľa finančných prostriedkov. Pritom sa stretávame s odmietavým postojom niektorých občanov k plateniu poplatku za odvoz odpadu, ktorí tvrdia, že nemajú žiadne smeti.

Preto obecné zastupiteľstvo rozhodlo dať zdarma každej domácnosti smetovú nádobu a veľkokapacitné kontajnery stiahnuť. Stačilo sa však pozrieť na druhý deň na miesto, kde stál kontajner a už tam bola taká kopa odpadu, že by zaplnila aj dva kontajnery a to nehovoriac o ďalších divokých skládkach v okolí rieky Vlára, v Gerešovej, do Kopára, Pod Zábrehom a pod mostom v obci, kde boli voľne vyhodené zdochliny domácich zvierat.

Preto sa pýtam: Kto tento odpad navozil? Vari ľudia z okolitých obcí?

Mali by sme si konečne uvedomiť, že za všetko sa platí a v tomto prípade úplne zbytočne. Kým v minulosti stačilo kontajnery odvieť raz za štvrt' roka, teraz sme ich mohli vyvážať týždenne a vždy boli plné. A pritom sa jedná väčšinou o odpad, ktorý sa dal zlikvidovať aj doma, spálením a pod. Niektorí občania si stále neuvedomujú, že odvozom odpadu im obec vlastne poskytuje služby, za ktoré treba platiť.

Odvoz smetových nádob od občanov je zabezpečený týždenne, smetovú nádobu poskytuje obec zdarma a jeden týždenný odvoz stojí občana 4,80 Sk. Stojí za tieto peniaze znečisťovať si životné prostredie a prírodu odpadom?

Všetci si konečne musíme uvedomiť, že obec nemôže vynakladať také veľké finančné prostriedky za odvoz odpadu ako doteraz. Nie je predsa mysliteľné, aby na jednej strane si obec brala úver na investičné akcie a na druhej strane zbytočne vynakladala finančné prostriedky pre nedisciplinovanosť niektorých občanov.

Opätovne pripomínam tým občanom, ktorí potrebujú vyvieť väčšie množstvo odpadu - zbúranisko a pod., že môžu požiadať o pristavenie veľkokapacitného kontajnera a odvoz si zaplatiť. A nie aby všetci občania doplácali na pár nedisciplinovaných jednotlivcov.

Okrem toho v zmysle všeobecne záväzného nariadenia obce budú vyrubované pokuty vo výške 500,- Sk pri pristihnutí občana pri vytváraní divokej skládky. Prosím občanov, aby si všímali, kto vytvára nepovolené skládky odpadu a oznámili to na obecnom úrade.

Okrem vytvárania divokých skládok odpadu znova sme svedkami nepriaznivého javu v obci a to skládkovanie stavebného materiálu na chodníkoch a miestnych komunikáciách. Ak občan potrebuje nevyhnutne skladovať materiál na chodníku alebo na MK, to znamená, že nemá miesto vo dvore alebo na svojom pozemku, je potrebné vyžiadať si povolenie od obecného úradu a v zmysle všeobecne záväzného nariadenia obce zaplatiť poplatok, ktorý sa platí v závislosti na dĺžke skládkovania. Do 14 dní skládkovania sa poplatok neplatí. Skládkovanie na dlhšiu dobu sa spoplatňuje 100,- Sk na 1 rok.

Cieľom obce nie je vyberať poplatky ale to, aby chodníky a komunikácie slúžili účelu, na ktorý sú budované a nie na stavebné materiály. Preto ešte raz upozorňujem aj touto cestou tých občanov, ktorí takto skládkujú materiál bez ohlásenia, aby tento odpratali. Po prevedenej kontrole budú vyrubované poplatky.

Milan Vidoman
starosta obce

REKONŠTRUKCIA RÍMSKO-KATOLÍCKEHO KOSTOLA A VEŽE

V minulom období sa čoraz viac začali ozývať hlasy, ktoré volali po rekonštrukcii svätostánku v Hornom Srní. Opadaná omietka, plechová krytina strechy zbavená farby a pokročilá korózia plechov jasne naznačovali, že práce na oprave kostola musia začať čo najskôr.

V minulom roku Farský úrad vypísal zadávacie podmienky na predmetnú stavbu. Sedemčlenná investičná komisia, ktorá bola za týmto účelom zriadená,

vybrala spomedzi štyroch záujemcov na vykonávanie prác firmu Obec Horné Srnie - služby. 15. apríla 1996 sa začalo so samotnou rekonštrukciou priečelia kostola a oplechovania veže.

Po odstránení starej omietky sa nové omietky vykonávajú tradičnou stavebnou metódou. Ich povrch bude hladký. Konečná úprava omietok na fasáde kostola bude farbou Renofas. Pri určení farieb sa vychádzalo z farby pápežskej zástavy. Okrem nosnej žltej a bielej bude použitá aj farba tmavo-hnedá na betónový sokel okolo kostola. Na priečelí kostola sa vymenili obklady na stĺpoch bočných oltárov a medzi oknami na chóre. Zelený keramický obklad nahradil

obklad z travertínového kameňa zo Spišských Vlachov. Plechová krytina na celom kostole bude vymenená za novú. Táto bude z medeného plechu. Po demontáži pôvodnej krytiny sa robia súbežné opravy tesárskych konštrukcií. Strešné zvody a žľaby budú z plastov PVC, ktoré vyrába belgická firma Scala Plastics.

Jednou zo zadávacích podmienok stavby bolo vytvoriť pri kostole sociálnu časť, ktorá by slúžila veriacim počas svätých omší, pri upratovaní kostola. Bude zriadená v sakristii kostola na pravej strane. Vchod bude zvonka a okrem miestnosti WC tam bude miesto pre odtek teplej, studenej vody spolu s výlevkou. K tomuto objektu bude vytvorená nová prípojka vody a kanalizácie.

Termín ukončenia prác je 31. august.

Verím, že práce budú postupovať podľa plánovaného harmonogramu. Kvalitou prevedených prác chceme dokázať všetkým, že výber dodávateľa bol správny. Spoločnými silami opravíme dielo, ktoré bude dôstojnou dominantou obce.

CEMMAC alebo CEMAS?

Mnoho zvedavých otázok prúdilo v poslednom období okolo a.s. CEMMAC. Je to však celkom logický dôsledok množstva zahraničných návštev, ktoré si podávali klučky predovšetkým v kancelárii generálneho a odborných riaditeľov s cieľom posúdenia vlastných finančných možností, parametrov ponúkanej fabriky a konečného rozhodnutia.

Bolo totiž rozhodnuté, že CEMMAC a.s. bude predaná z dôvodov možno prechodných, možno trvalejších problémov doterajšieho majoritného majiteľa Maculan Holding.

Záujem prejavila Írska investičná spoločnosť, rôzni nemeckí, rakúski podnikatelia, ale aj zástupcovia z Česka spolu s cementármi Francie a Talíe.

Nie je ľahké predstaviť cementáreň v čo najlepšej - atraktívnej podobe. To iste každý uzná. Najmä ak vo vašom podvedomí pôsobí neistota vyplývajúca z rôznych spôsobov konkurenčného bola a zodpovednosť za široký okruh žiteľov rodiny z jednej lokality.

Nie je to výroba čokolády a šachtové pece sú funkčné v Európe už len na Slovensku. Ale produkujú a cement zodpovedá všetkým náročným kritériám, dnes platných európskych noriem. Je to svojim spôsobom vysvedčenie o kvalite práce celého osadenstva, špičkového manažmentu pripravujúceho všetky podmienky pre certifikáciu podľa ISO 9002, čo pre nezaintersovaného čitateľa síce veľa nepovie, ale v konečnom dôsledku znamená kvalitu v systéme riadenia aj výroby prepracovanú a funkčnú do posledných detailov. Dnes už je situácia v celku jasná. Posledný majiteľ p. Maculan, na ktorého bude určite každý pracovník spomínať len v tom najlepšom, keď umožnil za posledné štyri roky preinvestovať cez dvesto miliónov Sk do najmodernejších technologických celkov a ekológie predal svojich rozhodujúcich 52 % akcií firme p. ASAMERA Hansa a jeho rodinných príslušníkov z Rakúska, presnejšie z Ohlsdorfu neďaleko Linza.

Je to moderná betonárska spoločnosť, vlastniaca výrobné kapacity v Rakúsku, Maďarsku, Česku, Saudskej Arábii, ktorá je pre CEMMAC zaujímavá nielen tým, že mala dostatok prostriedkov na zakúpenie rozhodujúceho balíka akcií, ktoré boli na Slovensku skutočne nezaplatiteľné, ale že potrebuje cement aj pre vlastnú potrebu.

Preto teda v nadpise článku naznačovaný názov vyjadrujúci nové spojenie s otáznikom, pretože konečné stanovisko bude mať predsa už nový vlastník.

K nadchádzajúcim Cementárskym dňom, ktoré ostali v Hornom Srní ako tradícia aj napriek prevratným zmenám v spoločnosti, pretože sú oslavou tvrdej práce cementára, ktorá ostáva, je možno vyjadriť uspokojenie s ukončením obchodných transakcií na jednej strane, na druhej však považovať tieto ako medzník a začiatok novej etapy, v ktorej pôjde nielen o dobré meno a značku nového vlastníka ale aj cementárov, ktorí vyrábajú a budú vyrábať predsa len hornosrniarsky cement. Len aby ho pán ASAMER potreboval čo najviac. Preto ho vítame v Hornom Srní plní očakávania.

Ing. Ivan H o r n ý
výrobno-technický riaditeľ

VÝSTAVA ZBIERKY PORCELÁNOVÝCH HRNČEKOV

V dňoch 19.3. - 22.3.1996 sa v priestoroch Klubu Cementár konala výstava porcelánových hrnčiekov zo súkromnej zbierky pána Jozefa Polláka.

Zbierku tvorilo 475 kusov hrnčiekov a tanierov s rôznou tematikou.

Pán Jozef Pollák sa tejto krásnej záľube venuje 17 rokov. Dnes ako 83 ročný ešte stále aktívne pracuje a pripravuje výstavy v mestách a dedinách celého Slovenska. Iba v roku 1995 mal spolu 22 výstav v rámci západoslovenského a stredoslovenského regiónu.

Po vzhliadnutí jeho výstavy si človek ešte viac uvedomí šikovnosť našich predkov. Koľko krásy sa dá uložiť na kúsok porcelánu!

Chceli by sme sa touto cestou poďakovať zberateľovi za to, že prepožičal svoju zbierku na výstavu do Klubu Cementár a umožnil nám tak poobdivovať čo-to z tejto krásy.

Mária L a m a č k o v á

JUBILANTOM

ČOŽE JE TO PÄŤDESIATKA ...

V týchto dňoch sa náš člen redakčnej rady Dr. Milan Chlebana dožil krásneho životného jubilea. Želáme mu veľa zdravia, pracovných úspechov a najmä pisateľského umu, ktorým poteší našich čitateľov.

Redakcia časopisu „LIPOVEC“

JESEŇ ŽIVOTA

Roky ušli ako bystrá voda
kde sa len podela
krásna mladosť moja.
Rokov hupkom pribúda
a síl zasa ubúda.
Ťažké sú už moje kroky
keď pribúdajú roky.
Nohy nosiť nechcejú
a pri každom kroku sa už chvejú.
Na tvári sú samé vrásky
a na hlave obeleli všetky vlásky.
Zrak a sluch sa kamsi stráca
telo vädne a pomaly chátra.
Ba aj myseľ kamsi uniká
už je tu tá jeseň života.
S jeseňou života sa učme žiť, lebo príde čas
keď každý z nás
raz to musí okúsiť.

Štefan Kebísek

POZDRAVUJEME

Vážení priatelia!

Redakčná rada obecných novín LIPOVEC v Hornom Srní s potešením prijala správu o vydávaní mestského časopisu NEMŠOVSKÝ SPRAVODAJ vo Vašom meste a aj úvodné výtlačky prvého ročníka, ktoré sa dostali do našej obce. Sme ich obsahom i formou úprimne potešení. Privítali by sme neformálnu spoluprácu oboch našich redakčných rád: LIPOVEC a NEMŠOVSKÝ SPRAVODAJ.

Prajeme celej redakčnej rade NEMŠOVSKÉHO SPRAVODAJA veľa tvorivých nápadov a Vášmu časopisu úspešnú cestu k čitateľom.

Redakcia časopisu „LIPOVEC“

Vydavateľ : Obecný úrad Horné Srnie
Zodpovedná redaktorka : Ing. Jolana Hiklová
Registrácia : Okresný úrad Trenčín, č. 120-456/1992-RK
Vytlačila : Marta Valovičová, Moravská 4, Nemšová